

Rok 2016

Úvod

Rok 2016 sa niesol v znamení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. V týchto voľbách sa rozhodlo o tom, kam bude smerovať naša republika. Pre našu obec to bol rok zmien a rôznych úprav, vďaka čomu sa podstatne zmenil vzhľad našej obce.

Samospráva obce

Starostkou obce bola pani Lýdia Nemogová Gallová. Administratívne práce vykonávala pani Daša Poľašková. Starostka obce aj pracovníčka zodpovedne pristupovali k svojej práci a plneniu úloh. Pravidelne sa zúčastňovali školení a seminárov. Obe sa snažili vyhovieť požiadavkám našich občanov. Práce a povinnosti na OcÚ je stále veľmi veľa. Starostka obce spolupracovala s poslancami OcZ, všetky problémy a žiadosti občanov sa riešili na pravidelných aj mimoriadnych zastupiteľstvách. Starostka pravidelne informovala poslancov o tom, aké práce sa v obci vykonali. Počas celého roka sa zúčastňovala na podujatiach, ktoré organizoval Zbor pre občianske záležitosti, Dobrovoľný hasičský zbor a Rákošská cächa.

Dňa 27.1.2016 sa v kultúrnom dome v Rákoši konalo stretnutie obyvateľov obce so starostkou a poslancami OcZ. Pani starostka zhodnotila svoj prvý rok vo výkone funkcie a informovala prítomných o prácach, ktoré sa v obci urobili. Prečítala aj plán prác na rok 2016. Pán Ing. Vladimír Hlinka ako zástupca Lesov SR poskytol občanom informácie o výstavbe zverníka, ktorý sa buduje v našej obci.

Dňa 31.3.2016 poslanci OcZ schválili odpredaj rozostavanej stavby Muránsky skupinový vodovod Červeňany – Rákošská Baňa – Rákoš, II. Stavba Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorá už v našej obci prevádzkuje a zabezpečuje dodávku pitnej vody. Dôvodom je skutočnosť, že obec Rákoš nemá finančné, materiálové, odborné a personálne kapacity na dlhodobé prevádzkovanie vodovodu.

Dňa 13.10.2016 sa pán Jaroslav Grendel, poslanec OcZ a zástupca starostky vzdal svojho mandátu. Na jeho miesto nastúpila dňa 18.10.2016 náhradníčka na poslanca OcZ pani Ivica Valková. Starostka obce poverila svojím zastupovaním poslanca OcZ pána Emila Bánesa.

Voľby :

Dňa 5.3.2016 sa uskutočnili voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

Predsedom volebnej komisie bol pán Matúš Palic, členmi boli pán Igor Gužák, pani Gizela Hatvaniová, Katarína Poliaková, Renáta Urbanová, Ema Weisová a pán Michal Urban. Zapisovateľkou bola pani Daša Poľašková.

Výsledky:

Počet voličov zapísaných v zozname voličov 331

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní 121

Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 24	121
Počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny	0
Počet platných odovzdaných hlasov	120
Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu alebo koalíciu:	
Č.1 Strana TIP	1
Č.2 Strana moderného Slovenska	2
Č.3 OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti	4
Č.4 Demokrati Slovenska – Ľudo Kaník	0
Č.5 ŠANCA	0
Č.6 SME RODINA – Boris Kollár	4
Č.7 Strana zelených Slovenska	0
Č.8 KOALÍCIA SPOLOČNE ZA SLOVENSKO	0
Č.9 Maďarská kresťanskodemokratická aliancia	0
Č.10 VZDOR – strana práce	0
Č. 11 MOST – Híd	0
Č.12 Slovenská národná strana	9
Č.13 Odvaha – Veľká národná a proruská koalícia	1
Č.14 Komunistická strana Slovenska	0
Č.15 Slovenská demokratická a kresťanská únia	0
Č.16 SMER – sociálna demokracia	48
Č.17 Kresťanskodemokratické hnutie	7
Č.18 Slovenská občianska koalícia	3
Č.19 Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko	38
Č.20 SIEŤ	3
Č.21 Strana maďarskej komunity	0
Č.22 PRIAMA DEMOKRACIA	0
Č.23 Sloboda a solidarita	0

Výstavba a zmeny charakteru obce

Prevedené práce za rok 2016

- previedla sa druhá časť terénnych prác pri cintoríne - firma Eva Kiliková
- dokončilo sa oplatenie cintorína
- prekryla sa strecha na budove pošty – svojpomocne
- postavila sa dreváreň pri pošte – svojpomocne
- previedli sa výkopové a terénne práce pri OcÚ - polozenie odtokových rúr a nové kanalizačné vpusty, zámková dlažba, gabióny, vstup na poštu - firma Eva Kiliková
- opravila sa cesta na platňu /základ/
- boli vysadené okrasné kríky pred OcÚ
- výroba a osadenie kovového oplatenia a kovovej vstupnej brána na OcÚ - firma Eva Kiliková
- asfaltovanie , oprava ciest na Rákošskej Bani + bočný vstup do cintorína a oprava cesty pri cintoríne
- výmena starých rozhlasov v Rákoši a Rákošskej Bani
- osadenie nových stĺpov verejného osvetlenia na Rákošskej Bani oproti autobusovej zastávke, pri odbočke k pánovi Zánovi sa osadili nové svetlá
- bola vybudovaná priekopa na Rákošskej Bani za domom č. 245 – vyhlíbenie, vymurovanie oporných múrov, uloženie betónových kociek /pán Siman Miroslav a nezamestnaní /
- zateplenie strojovne – v hasičskej zbrojnici
- osadenie dopravného zrkadla - zvýšenie bezpečnosti výjazdov z vedľajšej na hlavnú cestu
- natrelo sa zábradlie na moste v Rákoši
- výmena okien na OcÚ - na poschodí
- zakúpila sa strešná krytina na Kultúrny dom na Rákošskú Baňu

Činnosť podnikov

Obchod s rozličným tovarom patril manželom Tóthovcom. Pojazdná predajňa mäsa každý utorok okrem zimných mesiacov dovážala mäso a mäsové výrobky. Potraviny na Rákošskej Bani patrili pani Hamlíkovej. Vedúca pošty bola pani Pavelková Eva, ktorá doručovala poštu na Rákošskej Bani. V obci Rákoš a Nandraž doručovala poštu pani Radoslava Pavelková. Knižnica bola otvorená každú sobotu pod vedením pani Miartinovej. Záujem o knižnicu bol malý.

Školstvo 2016

Riaditeľkou bola pani Eva Badínová a školníčkou bola pani Katarína Štrompová. Prevádzka škôlky bola poldenná. Do materskej školy dochádzali deti z Rákoša, Rákošskej Bane, Nandraža a Nových Červenian. Dochádzka detí do škôlky bola veľmi dobrá. Pani riaditeľka sa po celý rok s láskou starala o výchovu detí a pripravovala im zaujímavý program.

Zoznam detí :

Rákoš – Zdenko Tamáš-Žiga, Dominik Havran, Liliana Pompová, Kristína Csonková, Daniel Tamáš-Žiga, Karin Čunderlíková, Roman Havran, Marek Pavelko, Terézia Jurinová, Juraj Takáč, Lukáš Pompa

Nandraž – Janka Poliaková, Jesika Anderková, Veronika Kótaiová, Ivana Ruszóová, Justín Vojtech Kótai

Červeňany – David Grendel, Terézia Kubica

Zmeny v počte obyvateľov

Počet obyvateľov k 31.12.2016 bol 418. Bolo evidovaných 69 nezamestnaných, čo predstavuje 16,51 %.

Narodenie : Michal Tószegi, Tomáš Ogurčák, Martin Šagúl, Simon Tamáš, Rudolf Kochjar, Slavomír Ferenc

Úmrtie : Ladislav Bergel, Zuzana Kováčová, Kornélia Badínová, Miroslav Koska, Helena Máziková, Ján Sendrei, Josif Vavrinčík, Helena Sendreiová, Mária Simanová

Z trvalého pobytu sa odhlásili : Ján Samko, Adam Bánes

Na trvalý pobyt sa prihlásili : Alex Teyerl, Lenka Teyerlová, Nataša Kováčová, Ivan Žiga, Tomáš Žiga, Vanesa Žigová, Klaudia Žigová, Ivana Žigová, Milan Fedák, Michal Fedák, Zuzana Fedáková, Lívia Fedáková

Cirkevný život

Evanjelická cirkev - Bohoslužby boli raz mesačne a to druhú nedeľu v mesiaci , administruje pán farár Mgr. Dušan Hrivnak z Muránskej Dlhej Lúky.

Katolícka cirkev – pre malý počet cirkevníkov sa schádzali raz mesačne v priestoroch OcÚ.

Práca zboru pre občianske záležitosti

Členkami boli pani Katarína Poliaková a slečna Gabriela Gužáková. Vykonávali smútočné rozlúčky a na žiadosť občanov vysielali blahoželania k narodeninám v miestnom rozhlase a organizovali uvítania do života. Pani starostka po celý rok pomáhala členkám ZPOZ-u pri všetkých aktivitách.

Kultúra

V sobotu 13.2.2016 sa v kultúrnom dome v Rákoši konalo stretnutie občanov, ktoré zorganizovalo občianske združenie Rákošská cächa. Občania si pri sladkých šiškách a čaji zaspomínali na tradíciu Popolcovej stredy, ktorú v minulosti zaviedla organizácia Banská cächa.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien sa v kultúrnom dome v Rákoši dňa 14.3.2016 konalo posedenie s miestnymi obyvateľkami. Pre ženy bol pripravený program – vystúpili deti z Materskej školy a spevácka skupina Nezábudka senior Mix z Lubeníka. Bolo pripravené malé občerstvenie a darčeky.

Dňa 8.5.2016 členovia Dobrovoľného hasičského zboru postavili vatru na oslavu 71. výročia konca 2. svetovej vojny. Večer ju slávnostne zapálila starostka obce. Pri vatre si posedeli naši občania v dobrej nálade až do rána.

Oslavy Medzinárodného dňa detí sa konali dňa 5.6.2016 na Strelnici. Oslavu zorganizovala starostka obce spolu s DHZ, organizáciou Technické športy a združením Rákošská čächa. Pre deti boli pripravené rôzne súťaže a balíčky so sladkosťami. Vďaka patrí našim sponzorom – Jánovi Hudačekovi a manželom Tóthovcom.

Október je Mesiacom úcty k starším a pri tejto príležitosti sa dňa 4.10.2016 v kultúrnom dome v Rákoši konalo posedenie s našimi jubilantmi, ktorí oslávili okrúhle životné jubileá:

85 rokov – Ondrej Nemoga, Etela Valková

80 rokov – Irena Šedivá

75 rokov – Emília Jurinová, Mária Nemogová, Július Pavlík

70 rokov – Dezider Pavelko, Ema Weisová

65 rokov – Alžbeta Bánesová, Elena Dupaľová, Emília Hodermarszká, Ladislav Ivanič

60 rokov – Jaroslav Frák, Jarmila Hamlíková, Božena Miartinová, Ondrej Štrba, Gejza Takáč

S pekným programom vystúpili deti z Materskej školy, ktoré dali jubilantom malú pozornosť. Po odchode detí si oslávenci vypočuli báseň a príhovor. Starostka odovzdala hosťom darčeky a kytičky. Pani Jana Nemogová pripravila chutný obed a pani Emília Badínová upiekla krásnu tortu. Pri peknej hudbe a s pohárom vína si jubilanti posedeli a zaspomínali.

Starostka obce spolu s členkami ZPOZ-u s pani Poliakovou a slečnou Gužákovou pripravili pre deti na Mikuláša prekvapenie. Do našej obce zavítal Mikuláš, čert a anjel. Prešli celou obcou a za tónov vianočných pesničiek odovzdali všetkým deťom sladké balíčky, ktoré viezol koník na voze. Poďakovanie za pomoc patrí pánovi Ondrejovi Štrbovi a Slavomírovi Semanovi.

Aj tento rok sa pri budove Kultúrneho domu podával vianočný punč a pečivo pri ozdobenom stromčeku. Stretnutie s občanmi zorganizovala Rákošská Čächa spolu so starostkou obce. Občania si tak mohli v predvianočnom čase oddýchnuť od každodenného zhonu.

Počasie

V tomto roku jar zavítala predčasne. Už v polovici februára rozkvitli snežienky, bahniatka a vypučali rôzne kry. Prileteli aj prvé sťahovavé vtáky.

V tomto mesiaci v okrese Revúca napršalo najviac zrážok od začiatku 20. storočia, teda za posledných 116 rokov.

Organizácie a združenia

Členovia Dobrovoľného hasičského zboru v roku 2016 reprezentovali našu obec na mnohých súťažiach. Získali veľa pohárov a diplomov, za popredné umiestnenie. V Okresnej hasičskej lige získali krásne 2. miesto, za čo im patrí veľké poďakovanie a pochvala.

V tomto roku znova začali trénovať a súťažiť aj deti z našej obce pod vedením pána Slavomíra Simana.

Zaujímavosti

Pani Mgr. Iveta Čobanová, rod. Perdíková nám poslala informácie o svojom strýkovi Andrejovi Perdíkovi.

Pán Andrej Perdík, rodák z našej obce sa vyučil za mäsiara, pred vojnou bol aj žandárom, počas vojny vojakom. Už ako skúsený kuchár vstúpil do jezuitského rádu v kláštore v Ružomberku. V roku 1947 odišiel do Londýna, učiť sa anglický jazyk. Ešte pred Vianocami toho istého roku nasadol v Southamptone na loď, ktorá ho odviezla do Kapského mesta v Juhoafrickej republike. Odtiaľ cestoval vlakom 2000 míľ na sever do vtedajšej Severnej Rodézie, terajšej Zambie. Miestom jeho pôsobenia sa stala stanica Čingombe vzdialená 200 míľ od mesta Broken Hill. Cesta tam mu peši trvala vyše týždňa. Stanica bola veľmi zanedbaná a on musel pracovať spolu s domorodcami na poli, v sadoch, opravovať budovy a venovať sa aj deťom a dospelým. Podarilo sa mu po súčiastkach dopraviť do stanice traktor, ktorý im v práci veľmi pomohol. Opravili aj vodný mlyn a pílu. V tom čase dostal prezývku Gwere, čo znamená veľký chlap. Veľmi ho trápilo, že do stanice nevedie žiadna cesta a tak po dlhých mesiacoch prieskumu najal 50 robotníkov, s ktorými urobili za tri mesiace to, čo štátni úradníci vyhlásili za nemožné. Dolina, v ktorej žilo okolo 5000 ľudí, bola konečne spojená s civilizovaným svetom.

14. októbra 1964, Zambia prestala byť anglickou kolóniou. Keď uverejnili listinu vyznamenaných na prvé výročie nezávislosti Zambie, objavilo sa na nej aj meno Slováka, misijného brata, Andreja Perdíka. V hlavnom meste Lusaka, sám prezident slobodnej Zambie dr. Kenneth Kaunda pripol na prsia Andreja Perdíka Zlatú medailu. Bolo to uznanie a odmena za vynikajúcu prácu pre dobro zambijského ľudu. Andrej Perdík sa stal občanom Zambie.

Na Slovensko sa však vracal často, aby potešil starnúcich rodičov a svojich milovaných súrodencov. Zakaždým pripomínal, aby sme si vážili všetko, čo máme, lebo nie všade vo svete je samozrejmosť mať dostatok jedla, možnosť vzdelávať sa a mať spokojný život.

Katarína Poliaková
kronikárka obce